

les dotze i les catorze hores quan és generalitzada la jornada de vuit hores (amb les seves dissortades excepcions, encara!).

La producció tècnica i mecanitzada, gràcies a la concentració de capitals i d'indústries, ha augmentat la producció i disminuït el preu de cost; l'egoisme, però, ha mantingut elevats els preus i sobretot, per manca d'una distribució organitzada i humana, hom menja menys avui que en 1913 i els productes són més cars que vint anys enrera. Del defecte principal (egoisme), de la manca de distribució, de la *super-valoració* de l'or respecte les mercaderies, ha esdevingut fatalment una manca de consum que ha creat la superproducció fictícia. D'ella en resulta que trenta milions d'hommes civilitzats estan sense feina i pateixen gana ells i els seus fills.

Per a minvar el nombre dels sense feina, hom proposa, entre altres solucions més o menys viable, la reducció de la jornada de treball.

Com que la idea és simpàtica (l'home cerca sempre la posició del mínim esforç) ha estat aixecada aquesta idea com a bandera, podríem dir única, per elements incapacitats i irresponsables.

Essent la manca de treball internacional, estant lliades les economies en la forma que ho estan, una reducció d'hores de treball «local» arruinarà aquell estament que les aconsegueixi, perquè els estaments similars de fora lluitaran amb avantatge.

Es, doncs, necessari, una actuació conjunta i internacional de tots els obrers, per a imposar al capital una disminució en les hores de treball. Altrament els guanys assolits, seran indiscutiblement la pedra de toc que arruinarà l'obrer i fóra llàstima que després de cent anys de lluita i de conquestes moderades, tornéssim al treball forçat i sense control, per a permetre al capital, el gaudi exclusiu dels beneficis del progrés.

## Als cercadors de mots nous

Per P. Fabra

Que la llengua escrita s'incorpori un nou mot és un guany. Ara, que molts no en saben veure d'altres. Llavors donen una importància excessiva a la replega de mots, talment com si tots els mots arreplegats fossin dignes d'ésser incorporats a la llengua literària, i com si, per escriure en bon català, no calgués atendre a altra cosa sinó a l'enriquiment del vocabulari. Per a ells tot consistiria a disposar d'un nombre cada dia major de mots fossin quins fossin. Tot treball de selecció els sembla inoportú. I, anant a la recerca de mots nous amb què reemplaçar els habituals, sovint s'obliden de destriar les formes bones de les incorrectes i d'aprendre les regles més elementals de la sintaxi catalana.

Sovint els sentirem lamentar-se que no sigui incorporat a la llengua escrita tal o tal mot peculiar de tal o tal contrada, com si la sort del català depengués de l'admissió

o de la no admissió d'aquest mot. Us fan saber, joiosos, que han descobert que, en tal lloc per dir *blat de moro* empren tal altre mot (que ells preferiran, naturalment, a blat de moro), i això ho escriuen en un català incorrectíssim, ple de faltes d'ortografia, de morfologia, de sintaxi i... de lèxic!

Faltes de lèxic, perquè, tot anat a la recerca del mot estrany amb què reemplaçar l'habitual, no s'han recordat sovint d'aprendre els mots amb què la llengua escrita reemplaça els innombrables castellanismes de la llengua parlada, i incorren en aquests castellanismes. I encara incorren en altres faltes de lèxic, aquests cercadors de mots estranys: les que consisteixen a usar malament aquests mots, amb què ells creuen precisament millorar llur català. No és rar de veure emprar *freturós* per *dalerós*, *capcinada* per *cop de cap*, *bestllumar* per *albirar*...

---

**Passeu per la secretaria d'aquest Ateneu i comproveu si esteu inscrit a les llistes electorals**

---